

ZG PZL 04/IV/2026

Warszawa, 15. 04. 2026 r.

Szanowny Pan
dr Wojciech Lipski
Przewodniczący
Polskiego Towarzystwa Logopedycznego

WNIOSEK POLSKIEGO ZWIĄZKU LOGOPEDÓW (PZL) DO ZARZĄDU GŁÓWNEGO POLSKIEGO TOWARZYSTWA LOGOPEDYCZNEGO (PTL)

*– w sprawie wyrażenia ujednoczonej opinii środowiska naukowego w odniesieniu do
wybranych zagadnień projektu ustawy o zawodzie logopedy i samorządzie zawodowym
logopedów*

Szanowni Państwo,

w ramach pilotażowych konsultacji społecznych do PZL wpłynęły uwagi i sugestie dotyczące projektu ustawy, zgłoszone przez podmioty reprezentujące środowisko naukowe. Zwracamy się do PTL z prośbą o przedstawienie **ujednoczonej wykładni** poniżej wskazanych zagadnień, która – w naszej ocenie – będzie miała istotne znaczenie na etapie dalszego procedowania oraz modyfikowania projektu.

Poniższe kwestie zostały zidentyfikowane jako wymagające rozstrzygnięcia przez środowisko naukowe. Prosimy o wyrażenie stanowiska w odniesieniu do każdej z nich. Zaznaczamy przy tym, że część uwag wpłynęła do PZL w formie wielostronicowych opinii niezłożonych na formularzu odnoszącym się do konkretnych zapisów projektu – w związku z tym mimo najlepszych starań niektóre szczegółowe kwestie mogły zostać przez nas przeoczone lub niedostatecznie wyodrębnione. W przypadku takich pominięć prosimy o sformułowanie propozycji konkretnych przepisów lub wskazanie zagadnień wymagających uzupełnienia.

PYTANIE 1. Definicja zawodu logopedy (art. 4 projektu)

Kontekst: W toku konsultacji zgłoszono propozycję definicji zawodu logopedy autorstwa prof. dr hab. D. Pluty-Wojciechowskiej (wniosek nr 44):

„logopeda to specjalista posiadający zgodne z przepisami kwalifikacje zawodowe, udzielający świadczeń polegających na rozpoznawaniu i usuwaniu lub łagodzeniu zaburzeń mowy albo zapobieganiu ich powstawaniu”.

Pytanie do PTL: Czy powyższa definicja jest poprawna i wystarczająca? Czy PTL ją akceptuje, proponuje modyfikację, czy rekomenduje odmienne brzmienie?

PYTANIE 2. Określenie „zawód interdyscyplinarny” (art. 4 ust. 3 projektu)

Kontekst: Projekt ustawy definiuje zawód logopedy jako „zawód interdyscyplinarny”. W toku konsultacji zgłoszono wnioski o wykreślenie tego określenia, wskazując na błąd logiczno-znaczeniowy: przymiotnik *interdyscyplinarny* w języku polskim i naukowym odnosi się do nauki, badań lub zespołów naukowych – nie do zawodów. Interdyscyplinarna jest *logopedia jako dziedzina* (czerpiąca z lingwistyki, medycyny, psychologii, pedagogiki), natomiast sam zawód – jako forma prawnie uregulowanej działalności – nie może być w ten sposób określany.

Prawnicy proponują zastąpić art. 4 ust. 3 następującym brzmieniem:

„Zawód logopedy wykonywany jest w różnych sektorach życia społecznego – w szczególności w ochronie zdrowia, systemie oświaty i nauki, pomocy społecznej, kulturze oraz działalności organizacji pozarządowych i sektora prywatnego, w których niezbędna jest diagnoza i terapia zaburzeń mowy i języka, a także wspieranie rozwoju komunikacji językowej i kompetencji komunikacyjnych”.

Pytania do PTL:

- Czy PTL popiera wykreślenie określenia „zawód interdyscyplinarny” z art. 4 ust. 3 i zastąpienie go opisem sektorowym?
- Czy PTL rekomenduje zamieszczenie w ustawie definicji logopedii jako dziedziny, i jeśli tak – w jakim brzmieniu?

PYTANIE 3. Specjalizacja a specjalność w logopedii (art. 27 i załącznik)

Kontekst: W projekcie nie zostało precyzyjnie rozróżnione, które ścieżki kształcenia prowadzą do uzyskania *specjalności*, a które do *specjalizacji*. Wg dotychczasowych rozwiązań kompetencje w obszarze neurologopedii i surdologopedii można zdobyć dwutorowo:

- wszyscy logopedzi – w ramach studiów podyplomowych;
- logopedzi zatrudnieni w ochronie zdrowia – dodatkowo przez studia podyplomowe z egzaminem państwowym albo przez uznanie dorobku z egzaminem państwowym.

PZL proponuje przyjąć następujące rozróżnienie pojęciowe:

- *specjalność* – węższy profil w ramach danego kierunku studiów;
- *specjalizacja* – podyplomowy lub zawodowy proces zdobywania pogłębionej biegłości, wyższy poziom wiedzy i doświadczenia niż specjalność; podstawą rozróżnienia jest definicja: „zawód wyuczony to taki, do którego kwalifikacje zostały nabyte podczas kształcenia systemowego”.

Pytania do PTL:

- Czy PTL akceptuje powyższe rozróżnienie pojęciowe między specjalnością a specjalizacją?
- Jaką ścieżkę zdobywania specjalizacji PTL uznaje za właściwą dla logopedów spoza systemu ochrony zdrowia?

PYTANIE 4. Nazwa specjalizacji/specjalności: „balbutologia / niepełność mówienia” (załącznik do projektu)

Kontekst: Wniosek nr 19 (dr hab. K. Węsierska, prof. UŚ) postuluje uzupełnienie załącznika do projektu ustawy o specjalizację/specjalność w zakresie zaburzeń płynności mowy. Zaproponowano trzy wariantowe nazwy:

- *jąkania i gielkotu;*
- *balbutologopedii;*
- *zaburzeń płynności mowy.*

Pytanie do PTL: Które z powyższych brzmień PTL rekomenduje do ujęcia w ustawie?

PYTANIE 5. Katalog czynności logopedy – załącznik nr 1, część A

Kontekst – dwie kwestie do rozstrzygnięcia:

5.1. Uzupełnienia merytoryczne (wniosek nr 67 – Zespół AiM / dr hab. A. Hamerlińska, prof. UMK): Zgłoszono dwa postulaty dotyczące pkt 1 katalogu czynności:

- uzupełnienie diagnozy logopedycznej o zaburzenia **prymarne i sekundarne** (pominięte w obecnym brzmieniu);
- dodanie funkcji *wąchania* do wykazu funkcji biologicznych związanych z mową (obok: słyszenia, fonacji, oddychania, ssania, gryzienia, żucia, połykania).

Proponowane brzmienie pkt 1 (fragment): „...diagnozowanie logopedyczne (...) w zakresie wszystkich zaburzeń i zakłóceń mowy i języka (**prymarnych i sekundarnych**), (...) oraz wszystkich funkcji biologicznych związanych z mową, w szczególności takich jak słyszenie, fonacja, oddychanie (**z uwzględnieniem wachania**), ssanie, gryzienie, żucie, połykanie”.

5.2. Struktura katalogu czynności (w oparciu o wniosek PTLK, dotyczący katalogu czynności na potrzeby nowelizacji ustawy o niektórych zawodach medycznych): W toku konsultacji zaproponowano podział ww. katalogu na trzy kategorie:

- A – czynności podstawowe;
- B – czynności podstawowe wymagające *dodatkowych szkoleń*;
- C –czynności specjalistyczne wymagające *dodatkowych szkoleń specjalizacyjnych*.

Pytania do PTL:

- Czy PTL akceptuje uzupełnienie katalogu w załączniku nr 1 o zaburzenia prymarne i sekundarne oraz funkcję wachania?
- Czy PTL popiera ujednoczenie struktury katalogów czynności w podziale A/B/C i ewentualną modyfikację załącznika nr 1?

PYTANIE 6. Pojęcie „wyróbu logopedycznego” (art. 10 projektu)

Kontekst: Termin „wyrób logopedyczny” został wprowadzony do projektu ustawy w oparciu o rekomendację grupy naukowej. Projekt definiuje pojęcie i wskazuje Krajową Izbę Logopedów jako podmiot prowadzący listę takich wyrobów, ale **nie precyzuje kryteriów kwalifikacji** do tej listy ani procedury wpisu. W toku konsultacji prawnicy zaproponowali wyjaśnienie: „Przepis nie ogranicza możliwości używania w terapii innych pomocy niż wyroby logopedyczne” – co jednak nie usuwa wątpliwości co do zakresu i znaczenia tej kategorii.

Pytania do PTL:

- Czy środowisko naukowe popiera zachowanie pojęcia „wyrobu logopedycznego” w ustawie?
- Jeśli tak – jakie kryteria kwalifikacji powinny znaleźć się w przepisach i jak powinna wyglądać procedura wpisu na listę?
- Jeśli nie – czy PTL rekomenduje rezygnację z tego terminu?

PYTANIE 7. Kwalifikacje i tryb kształcenia

Kontekst: W toku konsultacji zgłoszono dwa wnioski dotyczące wymogów kształcenia:

- Wniosek nr 1: uwzględnienie w katalogu kwalifikacji zawodowych możliwości ukończenia *studiów podyplomowych w zakresie Pedagogika specjalna – Logopedia*.
- Wniosek nr 67: minimalna liczba godzin dla studiów w zakresie logopedii – 1200 h; dla studiów podyplomowych – 800 h + 150 h praktyk; tryb stacjonarny lub hybrydowy (wykluczenie kształcenia w pełni online); studia 3+2 lub pięcioletnie, na kierunku lub specjalności logopedia.

Pytanie do PTL: Jakie minimalne wymogi kształcenia (forma, wymiar godzinowy, tryb) PTL rekomenduje do ujęcia w ustawie lub standardach kształcenia?

Prosimy o ustosunkowanie się do powyższych kwestii, a także – w przypadku uwag środowiska naukowego nieuwzględnionych w powyższych pytaniach – o wskazanie dodatkowych zagadnień wymagających rozstrzygnięcia na etapie dalszego procedowania projektu.

Kopię niniejszego wniosku przekazujemy do Zespołu do spraw opracowania propozycji reguł i wymagań w zakresie kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu logopedy, powołanego przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, z oczekiwaniem, że kluczowe rozstrzygnięcia zostaną przekazane PZL po wewnętrznych konsultacjach obu podmiotów: Zarządu Głównego PTL oraz ww. Zespołu.

Z wyrazami szacunku

Przewodnicząca
Polskiego Związku Logopedów
Milena Stasiak

Otrzymują:

1. Adresat.
2. **Szanowna Pani dr hab. Anita Lorenc prof. UW, Przewodnicząca Zespołu do spraw opracowania propozycji reguł i wymagań w zakresie kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu logopedy, powołanego przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego.**
3. a/a.